

Prof. dr. sc. Nenad Đurđević, redovni profesor
Pravni fakultet u Kragujevcu

ODMERAVANJE KAZNE ZABRANE UČEŠĆA SPORTISTE NA TAKMIČENJIMA ZBOG UPOTREBE DOPINGA – PRAVNI ZNAČAJ SLUČAJA MARINA ČILIĆA

UDK:

Izvorni znanstveni rad

Primljeno: 1. 05. 2014.

Poboljšanje telesnih sposobnosti uz pomoć farmakoloških supstanci stara je ljudska “opsesija”. Razlozi zbog kojih sportisti upotrebljavaju doping su mnogostruki. Međutim, koji god da su, doping je suprotan osnovnim vrednostima i duhu sporta. Intenziviranje rasprave poslednjih godina o kažnjavanju odgovornih lica u slučajevima dopinga svoj glavni uzrok nesumnjivo ima u komercijalizaciji i profesionalizovanju sporta. Zabrana učešća na takmičenjima za sportistu de facto ima dejstvo vremenski ograničene zabrane obavljanja profesije (poziva), a u slučaju doživotne diskvalifikacije i dejstvo doživotnog bavljenja određenom profesijom, sa svim propratnim pravnim posledicama (npr. gubitak sponzorskih prava). Ne čudi onda što su, s jedne strane, sportisti spremniji da pokušaju svim raspoloživim pravnim sredstvima da spreče štetne posledice po sebe, i što su, s druge strane, kako državni sudovi tako i nadležna tela sportskih saveza, spremnija da se odlučnije bave slučajevima dopinga, uz izricanje strogih sankcija. Autor u radu analizira kriterijume iz Svetskog antidoping kodeksa i Antidoping programa Međunarodne teniske federacije za odmeravanje kazne zabrane učešća sportiste na takmičenjima, zbog upotrebe zabranjenog doping sredstva, posebno ukazujući na značaj slučaja tenisera Marina Čilića za pojašnjenje tih kriterijuma. U radu se ukazuje da je, namerno ili slučajno, proces pred ITF nezavisnim antidoping sudom i pred Međunarodnim arbitražnim sudom za sport u Lozani, poslužio da se od strane CAS-a detaljnije precizira mehanizam i kriterijumi za odmeravanje kazne zabrane učešća, u situaciji kada je za određenu spornu povredu antidoping pravila propisan raspon kazne od 0 do 24 meseca.

Gljučne reči: *doping, zabrana učešća, CAS, ITF, tenis, Marin Čilić*

Upotreba doping sredstava suprotna je osnovnim vrednostima savremenog sporta i predstavlja njegovu grubu zloupotrebu. Međunarodne organizacije, države i svi međunarodni i nacionalni sportski savezi borbu protiv dopingovanja stavljaju u svoje osnovne zadatke. Tri su osnovna legitimna cilja te borbe: zaštita zdravlja sportista, očuvanje jednakosti šansi (konkurencije) i održanje verodostojnosti sportske grane.¹ Prema Model pravilima za nacionalne antidoping organizacije, koje je objavila Svetska antidoping agencija još juna 2004. godine, duh sporta je proslava ljudskog duha, tela i misli, i karakteriše se sledećim vrednostima: etika, fer plej i čast; zdravlje; izvanrednost u izvođenju; karakter i obrazovanje; zabava i uživanje; timski rad; posvećenost i predanost; poštovanje pravila i

¹ Jochen Fritzweiler (Hrsg.), *Doping – Sanktionen, Beweise, Ansprueche*, Bern, 2000., str. 82.

